

© Ministry of Justice of the Czech Republic, www.justice.cz. [Translation already published on the official website of the Ministry of Justice of the Czech Republic.] Permission to re-publish this translation has been granted by the Ministry of Justice of the Czech Republic for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© Ministerstvo spravedlnosti České republiky, www.justice.cz. [Překlad již zveřejněný na oficiální webové stránce Ministerstva spravedlnosti České republiky.] Povolení k opětovnému zveřejnění tohoto překladu bylo uděleno Ministerstvem spravedlnosti České republiky pouze pro účely zařazení do databáze Soudu HUDOC.

RADA EVROPY

EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA

DRUHÁ SEKCE

VĚC JÍRŮ proti ČESKÉ REPUBLICE

(stížnost č. 65195/01)

ROZSUDEK

ŠTRASBURK

26. října 2004

Tento rozsudek se stane konečným za podmínek stanovených v článku 44 odst. 2 Úmluvy. Může být předmětem formálních úprav.

Pořízený překlad rozsudku do češtiny není překladem oficiálním.

ROZSUDEK PINCOVÁ a PINC proti ČESKÉ REPUBLICE

Ve věci Jírů proti České republice,

Evropský soud pro lidská práva (druhá sekce), zasedající v senátu ve složení

pánové	A. B. BAKA, předseda,
	G. BONELLO,
	L. LOUCAIDES,
	K. JUNGWIERT,
paní	W. THOMASSEN,
pan	M. UGREKHELIDZE,
paní	A. MULARONI, <i>soudci</i> ,
a	S. DOLLÉ, <i>tajemnice sekce</i> ,

po poradě konané dne 5. října 2004,

vynesl tento rozsudek, který byl přijat uvedeného dne:

ŘÍZENÍ

1. Řízení bylo zahájeno na základě stížnosti (č. 65195/01) namířené proti České republice, kterou dne 20. prosince 2000 podle článku 34 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) podal k Soudu český občan pan Jaroslav Jírů (dále jen „stěžovatel“).

2. Stěžovatele zastupuje pan O. Choděra, advokát zapsaný u České advokátní komory. Česká vláda (dále jen „vláda“) je zastoupena svým zmocněncem panem V. Schormem.

3. Dne 4. prosince 2001 se Soud rozhodl uvědomit o podané stížnosti vládu. Na základě článku 29 odst. 3 Úmluvy Soud rozhodl o současném projednání přijatelnosti a odůvodněnosti stížnosti.

SKUTKOVÝ STAV

I. OKOLNOSTI PŘÍPADU

4. Stěžovatel se narodil v roce 1938, trvalé bydliště má v Praze,.

5. Stěžovatel byl zaměstnán u společnosti W., která s ním rozvázala pracovní poměr v lednu roku 1995. Ukončení pracovního poměru nastalo jednak výpovědí, jednak okamžitým zrušením pracovního poměru. Stěžovatel s tímto postupem nesouhlasil a zahájil se zaměstnavatelem soudní spor.

1. Žaloba na neplatnost rozvázání pracovního poměru výpovědí

6. Dne 19. ledna 1995 podal stěžovatel k Obvodnímu soudu v Praze 6 žalobu na neplatnost rozvázání pracovního poměru výpovědí.

7. Od 10. dubna 1995 do 2. prosince 1996 se konalo celkem devět ústních jednání.
8. Rozsudkem ze dne 17. ledna 1997 byla žaloba stěžovatele zamítnuta.
9. Dne 4. dubna 1997 požádal právní zástupce stěžovatele o doručení rozsudku. Dne 10. dubna 1997 podal jménem stěžovatele odvolání.
10. Právní zástupce stěžovatele dne 17. října 1997 vyzval odvolací soud, aby pokračoval v řízení a nařídil ústní jednání.
11. Městský soud v Praze dne 2. listopadu 1998 zrušil rozsudek ze dne 17. ledna 1997 s odůvodněním, že obsahuje vady, které jej činí nepřezkoumatelným, a věc vrátil soudu prvního stupně. Dne 2. února 1999 bylo rozhodnutí doručeno právnímu zástupci stěžovatele.
12. Po skončení ústního jednání konaného dne 2. března 1999 vynesl obvodní soud nový rozsudek, jímž stěžovateli vyhověl a prohlásil rozvázání pracovního poměru výpovědí za neplatné. Rozsudek byl jeho právnímu zástupci doručen dne 13. května 1999.
13. Dne 28. června 1999 podala žalovaná společnost odvolání. Následně odstranila zjištěné vady svého návrhu, nezaplatila však soudní poplatek.
14. V dubnu roku 2000 opravil obvodní soud chybu v rozsudku ze dne 2. března 1999 a dne 16. června 2000 jej doručil právnímu zástupci stěžovatele.
15. Městský soud dne 6. prosince 2000 potvrdil rozsudek ze dne 2. března 1999. Věc byla pravomocně skončena dne 7. února 2001.

2. Žaloba na neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru

16. Dne 2. února 1995 podal stěžovatel k Obvodnímu soudu v Praze 6 žalobu na neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru ze strany svého zaměstnavatele a na přiznání náhrady za ušlý zisk. Následně svůj návrh dvakrát doplnil.
17. Právní zástupce stěžovatele ve dnech 4. dubna a 17. října 1997 vyzval soud, aby věc projednal. Dopisem ze dne 29. října 1997 mu bylo oznámeno, že z důvodu opomenutí soudce nedošlo ke spojení obou stěžovatelových věcí, jak bylo původně zamýšleno, a že tím byly způsobeny průtahy v projednávání druhé věci. Ústní jednání se mělo konat až poté, co žalobce na základě výzvy soudu zaplatí soudní poplatek.
18. Dne 7. ledna 1998 konal soud ústní jednání ve věci.
19. Rozsudkem ze dne 4. března 1998 soud vyhověl návrhu stěžovatele a prohlásil okamžité zrušení pracovního poměru za neplatné. Návrh na přiznání náhrady mzdy byl vyloučen k samostatnému řízení.
20. Dne 5. května 1998 podala žalovaná strana proti tomuto rozsudku odvolání. Stěžovatel se k němu vyjádřil dne 4. září 1998.
21. Městský soud dne 24. listopadu 1998 napadený rozsudek zrušil a věc vrátil obvodnímu soudu k doplnění dokazování.
22. V období od ledna do dubna roku 1999 se ve věci konala tři ústní jednání.

23. Obvodní soud dne 19. dubna 1999 opětovně rozhodl, že okamžité zrušení pracovního poměru je neplatné. Tento rozsudek byl právnímu zástupci stěžovatele doručen dne 2. června 1999.

24. Dne 10. června 1999 podala žalovaná společnost odvolání, které doplnila dne 14. července 1999. Stěžovatel se k němu vyjádřil dne 24. srpna 1999.

25. Po skončení jednání konaného dne 10. listopadu 1999 městský soud potvrdil rozhodnutí obvodního soudu. Rozsudek nabyl právní moci dnem doručení účastníkům, tj. dne 3. prosince 1999.

3. Žaloba na přiznání náhrady mzdy

26. Toto řízení bylo zahájeno dne 2. února 1995 v rámci sporu o neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru. Rozsudkem ze dne 4. března 1998 byla tato věc vyloučena k samostatnému řízení.

27. Právní zástupce stěžovatele dne 15. září 2000 vyzval soud, aby konal ústní jednání ve věci vzhledem k tomu, že řízení o neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru již skončilo.

28. Rozhodnutím obvodního soudu ze dne 18. října 2000 bylo uvedené řízení přerušeno až do pravomocného skončení prvního sporu (týkajícího se rozvázání pracovního poměru výpovědí).

29. Jednání o smíru skončila v únoru roku 2001 neúspěchem. V listopadu roku 2001 stěžovatel svůj návrh upřesnil.

30. Dne 25. února 2002 obvodní soud stěžovateli vyhověl a uložil žalované společnosti povinnost zaplatit stěžovateli náhradu mzdy. Tento rozsudek nabyl právní moci dne 11. dubna 2002. Stěžovatel záhy obdržel přisouzenou částku.

II. PŘÍSLUŠNÉ VNITROSTÁTNÍ PRÁVO A PRAXE

31. Příslušné vnitrostátní právo a praxe jsou popsány v rozsudku *Hartman proti České republice* (č. 53341/99, § 43-51, ze dne 10. července 2003).

PŘÁVNÍ POSOUZENÍ

I. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 6 Odst. 1 ÚMLUVY

32. Stěžovatel tvrdí, že délka řízení v dané věci byla v rozporu se zásadou „přiměřené lhůty“ podle článku 6 odst. 1 Úmluvy, který zní:

„Každý má právo na to, aby jeho záležitost byla (...) v přiměřené lhůtě projednána (...) soudem (...), který rozhodne o jeho občanských právech a závazcích (...).“

A. K přijatelnosti

1. Část stížnosti týkající se délky řízení o neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru výpovědí

33. Vláda v první řadě vznáší námitku nevyčerpání vnitrostátních právních prostředků nápravy s odůvodněním, že stěžovatel nevyužil dostupných prostředků k nápravě délky řízení.

Poukazuje rovněž na nedodržení šestiměsíční lhůty, neboť k posledním průtahům, které by bylo možné v řízení napadnout, došlo v dubnu roku 2000 (kdy soud požádal účastníky řízení, aby mu zaslali zpět rozsudek ze dne 2. března 1999 k provedení opravy zjištěné chyby), a lhůta k podání stížnosti k Soudu tedy začala běžet od tohoto okamžiku.

34. Soud připomíná, že již obdobnou námitku nevyčerpání vnitrostátních právních prostředků nápravy zamítl ve věci *Hartman proti České republice* (výše uvedený rozsudek, § 55-69). Nevidí žádný důvod, pro nějž by se měl od svého předchozího závěru odchýlit, a tuto námitku tedy zamítá.

V souvislosti s námitkou nedodržení šestiměsíční lhůty Soud připomíná, že délku řízení je třeba posuzovat v souhrnu a že tedy šestiměsíční lhůta běží ode dne, kdy byla věc pravomocně skončena, tj. v daném případě od 7. února 2001. Tuto námitku je tedy nutno zamítnout.

35. Relevantní období v daném případě začalo dne 19. ledna 1995 a skončilo vydáním rozsudku dne 6. prosince 2000. Trvalo tedy pět let a více než deset měsíců, přičemž soudy obou stupňů se věcí zabývaly dvakrát.

36. Soud prohlašuje, že tato část stížnosti není zjevně neopodstatněná ve smyslu článku 35 odst. 3 Úmluvy. Dále uvádí, že u této části stížnosti neshledal žádný jiný důvod nepřijatelnosti.

2. Část stížnosti týkající se délky řízení o neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru

37. Vláda v první řadě vznáší námitku nevyčerpání vnitrostátních právních prostředků nápravy s tím, že stěžovatel nevyužil prostředky určené k nápravě délky řízení. Soud však toto tvrzení odmítá z výše uvedených důvodů (odstavec 34).

38. Vláda dále poukazuje na nedodržení šestiměsíční lhůty s odůvodněním, že uvedené řízení bylo pravomocně skončeno dne 3. prosince 1999, zatímco předmětná stížnost byla podána až dne 20. prosince 2000.

39. Soud s touto námitkou souhlasí, protože poslední rozhodnutí vydané v této věci nabylo právní moci dne 3. prosince 1999, tj. více než šest měsíců před podáním stížnosti.

40. Z toho plyne, že tato část stížnosti je opožděná a je nutné ji odmítnout v souladu s článkem 35 odst. 1 a 4 Úmluvy.

3. Část stížnosti týkající se délky řízení o přiznání náhrady mzdy

41. Vláda vznáší námitku nevyčerpání vnitrostátních právních prostředků nápravy. Soud tuto námitku zamítá z výše uvedených důvodů (viz § 34).

42. Relevantní období v tomto případě začalo dne 2. února 1995 a skončilo vydáním rozsudku dne 25. února 2002. Toto řízení vedené na jednom stupni tedy trvalo déle než sedm let.

43. Soud prohlašuje, že tato část stížnosti není zjevně neopodstatněná ve smyslu článku 35 odst. 3 Úmluvy. Dále uvádí, že u této části stížnosti neshledal žádný jiný důvod nepřijatelnosti.

B. K odůvodněnosti

44. Vláda předně vyjadřuje důrazný nesouhlas s tvrzením stěžovatele, že české soudy bezdůvodně odkládají projednávání občanskoprávních a obchodněprávních žalob.

45. Dle názoru vlády je tato věc do jisté míry složitá zejména z důvodu vysokého počtu shromažďovaných důkazů. Zároveň podotýká, že většina ústních jednání byla odročena na žádost účastníků řízení. Ti také přispěli k délce řízení tím, že nezaplatili soudní poplatky, nepředkládali návrhy prosté vad či nenavrhovali důkazy.

Vláda se domnívá, že řízení týkající se náhrady mzdy netrpí průtahy. Dále uvádí, že rozhodnutí vydané v této věci záviselo na výsledku obou dalších řízení, po jejichž skončení soud postupoval zcela svědomitě. Vláda konečně tvrdí, že pochybení soudu, na něž stěžovatel poukazuje, tedy opomenutí spojit obě řízení, nepřezkoumatelnost rozsudku ze dne 17. ledna 1997 z důvodu mnoha vad a nutnost provést opravu chyby v rozsudku ze dne 2. března 1999, neměla vliv na celkovou délku trvání sporných řízení.

46. Stěžovatel se k věci samé nevyjadřuje.

47. Soud připomíná, že přiměřenost délky řízení se posuzuje podle okolností případu a s ohledem na kritéria vyvozená z judikatury Soudu, jimiž jsou zejména složitost věci, chování stěžovatele a postup příslušných orgánů jakož i význam sporu pro účastníka (viz mimo mnoha jiných rozsudek *Frydlender proti Francii* [velký senát], č. 30979/96, § 43, ESLP 2000-VII, a výše uvedený rozsudek *Hartman proti České republice*, § 73). Soud dále podotýká, že pracovníprávním sporům je třeba věnovat zvláštní pozornost, a to zejména u sporů týkajících se práv zaměstnanců na mzdu či na náhradu mzdy (rozsudek *Ruotolo proti Itálii* ze dne 27. února 1992, série A č. 230-D, § 17, a rozsudek *Farinha Martins proti Portugalsku* ze dne 10. července 2003, č. 53795/00, § 34).

48. V daném případě je třeba posoudit délku dvou řízení, přičemž rozhodnutí vydané v druhém řízení týkajícím se přiznání náhrady mzdy záviselo na výsledku prvního řízení o neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru.

49. Soud se domnívá, že spor nebyl zvlášť složitý. Lze sice připustit, že účastníci řízení do jisté míry přispěli k prodlužování prvního řízení, jejich chováním však nelze odůvodnit celkovou dobu jeho trvání.

50. Postup soudních orgánů není prost kritiky vzhledem k tomu, jakou pozornost měly dané věci věnovat. Soud zejména podotýká, že první rozsudek vydaný v řízení o neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru byl zrušen z důvodu četných vad a že rozhodnutí byla právnímu zástupci stěžovatele často doručována až s několikaměsíčním zpožděním. Městskému soudu trvalo téměř jeden a půl roku, než potvrdil rozsudek ze dne 2. března 1999; tento rozsudek navíc obsahoval chybu, kterou bylo mezitím nutné opravit.

Konečně, vezmeme-li v úvahu, že výsledek řízení o přiznání náhrady mzdy závisel na závěru učiněném v obou ostatních řízeních, je nutno konstatovat, že toto řízení skončilo až jeden rok po skončení řízení o neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru a že celková doba v trvání více než sedmi let se u tohoto typu řízení jeví jako nepřiměřená.

51. Po posouzení skutkových okolností případu v podání obou stran a s ohledem na vlastní judikaturu v dané oblasti se Soud domnívá, že délka obou sporných řízení posuzovaných každé jako celek neodpovídá požadavku „přiměřené lhůty“.

K porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy tudíž došlo.

II. K POUŽITÍ ČLÁNKU 41 ÚMLUVY

52. Článek 41 Úmluvy stanoví:

„Jestliže Soud prohlásí, že byla porušena Úmluva nebo její protokoly, a jestliže vnitrostátní právo zúčastněné Vysoké smluvní strany umožňuje jen částečné odstranění důsledků tohoto porušení, Soud přiznává v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění.“

A. Újma

53. Stěžovatel požaduje částku 200 000 Kč, tj. přibližně 6 277 € z titulu způsobené morální újmy. S ohledem na důvody svého propuštění přitom uvádí, že se potýká s potíží při hledání nového zaměstnání.

54. Vláda s tím nesouhlasí a tvrdí, že nelze určit nehmotné negativní dopady, jejichž náhrady se stěžovatel domáhá, a zpochybňuje metodu, kterou stěžovatel použil k vyčíslení výše morální újmy. Konečně se domnívá, že daný případ nevyžadoval zvláštní pozornosti ze strany národních soudů.

55. Dle názoru Soudu stěžovatel nepopíratelně utrpěl morální újmu, která odůvodňuje přiznání náhrady. Soud mu na spravedlivém základě podle článku 41 Úmluvy přiznává částku 4 000 €.

B. Náklady řízení

56. Stěžovatel nepožaduje náhradu nákladů řízení. Soud se domnívá, že o této otázce tedy není třeba rozhodovat.

C. Úroky z prodlení

57. Soud považuje za vhodné, aby byly úroky z prodlení založeny na úrokové sazbě marginální zápůjční facility Evropské centrální banky, zvýšené o tři procentní body.

Z TĚCHTO DŮVODŮ SOUD JEDNOMYSLNĚ

1. *prohlašuje* za přijatelné části stížnosti týkající se délky řízení o neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru a o přiznání náhrady mzdy stěžovateli;
2. *prohlašuje* zbytek stížnosti za nepřijatelný;

3. *rozhoduje*, že došlo k porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy;
4. *rozhoduje*,
 - a) že žalovaný stát má stěžovateli zaplatit ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy rozsudek nabude právní moci podle článku 44 odst. 2 Úmluvy, částku 4 000 € (čtyři tisíce euro) z titulu morální újmy, která se převede na národní měnu žalovaného státu podle kursu platného ke dni zaplacení, a dále případnou částku daně;
 - b) že od uplynutí výše uvedené lhůty až do zaplacení bude stanovená částka navyšována o prostý úrok se sazbou rovnající se sazbě marginální zápůjční facility Evropské centrální banky platné v tomto období, zvýšené o tři procentní body;
5. *zamítá* v ostatním návrh na přiznání spravedlivého zadostiučinění.

Vyhotoveno ve francouzském jazyce a sděleno písemně dne 26. října 2004 v souladu s článkem 77 odst. 2 a 3 Jednacího řádu Soudu.

S. DOLLÉ
tajemnice

A. B. BAKA
předseda